

DARIUSZ STEPKOWSKI

UKSW

Warszawa (Polska)

**VII MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA
EDUKACJA ALTERNATYWNA – DYLEMATY TEORII
I PRAKTYKI
(Warszawa, 19-21 października 2012 r.)**

Powoli również w Polsce konferencje poświęcone edukacji alternatywnej zaczynają mieć swoją tradycję. W minionym roku minęło dokładnie dwadzieścia lat od pierwszego spotkania na temat nowych sposobów wychowania i kształcenia, które odbyło się z inicjatywy Bogusława Śliwerskiego w Dobieszkowie koło Łodzi. Tym razem miejscem obrad był Dom Spotkań z Historią w Warszawie, głównym zaś organizatorem – Katedra Dydaktyki i Pedagogiki Szkolnej Wydziału Pedagogicznego Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Otwierając siódmy już z kolei zjazd, jego pomysłodawca – B. Śliwerski stwierdził z satysfakcją, że pojęcie „pedagogika alternatywna” nie tylko na stałe zadomowiło się w słowniku polskiej pedagogiki, lecz również coraz wyraźniej nadaje kształt codziennej praktyce edukacyjnej.

W trzydniowym spotkaniu wzięło udział ponad stu uczestników i prelegentów z Niemiec, Czech, Wielkiej Brytanii i Polski. Grono referentów specjalnie zaproszonych na tę konferencję stanowili: Klaus-Jürgen Tillmann, Hein Retter, Alena Vališova, Guy Claxton, Maria Dudzikowa i Olga Czerniawska. Program konferencji obejmował piętnaście wykładów plenarnych, pięćdziesiąt trzy wystąpienia w czterech grupach tematycznych, osiem warsztatów metodycznych, które odbyły się po południu drugiego dnia imprezy, dwie sesje plakatowe i zwińczającą

całość dyskusję panelową. Jakby tego nie było dość, konferencji towarzyszyły jeszcze dwie wystawy, projekcja filmowa i spektakl teatralny. Na pierwszej wystawie przedstawione zostały prace dzieci z jednego z warszawskich przedszkoli waldorfskich, drugą ekspozycję stanowiły plakaty związane z obchodzonym w 2012 Rokiem Korczakowskim. Wieczorem, po pierwszym dniu obrad, organizatorzy zaprosili na unikatowy seans filmu Aleksandra Forda pt. *Sie sind frei Doktor Korczak*. Następnego wieczoru wystąpiła grupa teatralna „Studnia O”, która zaprezentowała znakomitą inscenizację na temat sztuki opowiadania.

Z oczywistych powodów, w ramach tego sprawozdania, niemożliwym jest zreferowanie w szczegółach problemów poruszonych przez wszystkich prelegentów, tym bardziej, że z powodu ciągle towarzyszącego takim imprezom reżimu czasowego – zwłaszcza w grupach tematycznych – występujący musieli ograniczyć swoje przemówienia do koniecznego minimum. Postaje więc mieć nadzieję, że publikacja po-konferencyjna uzupełni tę lukę.

Trudno jednak byłoby wyobrazić sobie spotkanie pedagogów, na którym nie zostałaby poruszona kwestia alternatywności myślenia o wychowaniu i kształceniu. Temu właśnie zagadnieniu poświęcona była, kończąca konferencję, dyskusja panelowa. Jej uczestnikami byli: Piotr Błajet, Beata Jachimowicz, Jolanta Kruk, Janusz Moos, Renata Nowakowska-Siuta, Inetta Nowosad, Bogusław Śliwerski, Alina Wróbel i Anna Ziarkowska. O terminie „alternatywność” dyskutowano w kontekście dwóch innych pojęć, a mianowicie „autonomia” i „demokracja”. Na szczególne podkreślenie zasługuje głos B. Śliwerskiego, który stwierdził w konkluzji, że na szczęście w Polsce po dwudziestu latach od przełomu społeczno-politycznego nie trzeba już toczyć sporu o to, czy pedagogika alternatywna istnieje, czy nie, lecz o to, jak może ona coraz bardziej stawać się taką. Jak należy z tego wnosić, współcześnie nie chodzi o propagowanie alternatywnych sposobów wychowania, lecz trzeba raczej dbać o ich jakość pedagogiczną. Pedagogika alternatywna, żeby pozostać konstruktywną opozycją wobec etatystycznych modeli wychowania musi wprowadzać prawdziwie innowacyjne rozwiązania i pełnić przez to funkcję poprzednika rozwoju tradycyjnej oświaty.

Na zakończenie gospodarz spotkania zaproponował uczestnikom konferencji podpisanie „Listu otwartego” do Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie niepokojących zmian we współczesnej oświacie polskiej, a następnie zaprosił do udziału w następnej edycji zjazdu, która będzie miała miejsce za dwa lata.